

Algemeen	
Onderwerp	Actieplan Suïcidepreventie
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Saloua Chaara
Eenheid	Sturing
E-mail	s.chaara@regioqv.nl
Kenmerk	185569874
Datum	17 januari 2019

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Het projectplan 'Aanpak Suïcidepreventie' vaststellen.
Voorstel 2.	Kennismemen van bijlage 1 bij het projectplan 'Aanpak Suïcidepreventie' vaststellen. Deze bijlage dient ter nadere duiding van het projectplan.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
04-09-18	Klankbordgroep	Adviseren	Unaniem positief advies.
31-01-19	Directie-overleg	Vaststellen	Het directieoverleg adviseert positief. Noot: bij het voorleggen van het voorstel aan het directieoverleg is er van uit gegaan dat de kosten voor de projectleider binnen de begroting van de Regio kon plaatsvinden. Dit bleek achteraf niet mogelijk te zijn. Wij stellen nu voor om de kosten voor 16 uur projectleiding per week te dekken uit de reserve van de begroting bescherming en opvang. Hier volgen, na positief advies van het PFHO, voorstellen over in de richting van het AB. Het directieoverleg is hierover per e-mail geïnformeerd.
22-02-19	Portefeuillehouders	Kennismemen	Volgt

Toelichting

Beknpte toelichting

Op 11 juni 2018 heeft de gemeenteraad van Hilversum de motie 'Integrale Aanpak Suïcidepreventie' aangenomen. Via deze motie geeft de gemeenteraad van Hilversum het college de opdracht om via de Regio Gooi en Vechtstreek een actieplan suïcidepreventie op te stellen. Dit plan moet leiden tot een regionale en integrale structurele aanpak om suïcide in de Gooi en Vechtstreek te voorkomen.

Daarnaast heeft de voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs verzocht om een regionaal actieplan suïcidepreventie onder jongeren op te stellen om zelfdoding onder jongeren te voorkomen. De afgelopen tien jaar is er sprake van een aanzienlijke stijging in het aantal zelfdodingen onder jongeren. Onder de 15-20 jarigen zijn vergeleken met 2007 in 2017 ruim twee keer zoveel jongeren om het leven gekomen door zelfdoding.

Om bovenstaande redenen leggen bij bijgevoegd projectplan voor om te komen tot een regionaal actieplan suïcidepreventie.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Projectplan 'Aanpak Suïcidepreventie' .
Bijlage 2.	Memo Actieplan Suïcidepreventie

Algemeen	
Onderwerp	Actieplan Suicidepreventie
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Saloua Chaara
Eenheid	Sturing
E-mail	s.chaara@regiogv.nl
Kenmerk	19.0000822
Datum	13 december 2018

Opdrachtgever en -nemer	
Opdrachtgever	Directieoverleg sociaal domein
Opdrachtnemer	RVE Sturing Regio Gooi en Vechtstreek

Projectgroep	
Projectleider	N.t.b.
Projectmedewerkers	-

Achtergrond	
<p>Op 11 juni 2018 heeft de gemeenteraad van Hilversum de motie 'Integrale Aanpak Suicidepreventie' aangenomen. Via deze motie geeft de gemeenteraad van Hilversum het college de opdracht om via de Regio Gooi en Vechtstreek een actieplan suicidepreventie op te stellen. Dit plan moet leiden tot een regionale en integrale structurele aanpak om suicide in de Gooi en Vechtstreek te voorkomen.</p> <p>Daarnaast heeft de voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs verzocht om een regionaal actieplan suicidepreventie onder jongeren op te stellen om zelfdoding onder jongeren te voorkomen. De afgelopen tien jaar is er sprake van een aanzienlijke stijging in het aantal zelfdodingen onder jongeren. Onder de 15-20 jarigen zijn vergeleken met 2007 in 2017 ruim twee keer zoveel jongeren om het leven gekomen door zelfdoding. 28% van de overleden jongeren van 10-29 jaar overleed door suicide¹.</p> <p>Zie bijlage 1 voor meer feiten en informatie over suicide (in de Gooi en Vechtstreek) en de voorgestelde aanpak om tot een actieplan te komen.</p>	

Resultaat	
<p>1. Het samen met partners in de keten opstellen van een actieplan suicidepreventie. Dit plan moet concrete en haalbare maatregelen bevatten die leiden tot minder suicides in de Gooi en Vechtstreek en maximaal aansluiten bij bestaande lokale initiatieven en de bestaand infrastructuur van zorg en welzijn in de Gooi en Vechtstreek. Het actieplan bevat tevens een implementatieplan en impactanalyse.</p> <p>2. Deelnemen aan de Supranet Community van 113 Suicidepreventie en de ondersteuningsbijdrage van € 45.000 aanvragen. Zie bijlage 1 voor meer toelichting.</p> <p>3. Na vaststelling van het plan zoals genoemd onder 1, het actieplan implementeren.</p>	

Beschrijving project(en)	
<p>1. Opstellen en vaststellen van een actieplan suicidepreventie.</p>	

¹ Zie ook:

- <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp/Zelfdoding>
- <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/forse-toename-zelfdodingen-onder-jongeren-tegen-algemene-trend-in~b944285a/>
- <https://www.ad.nl/binnenland/bijna-dubbel-zoveel-zelfmoord-onder-jeugd-dertien-mogelijke-verklaringen~a632dc20/>

Wat	Wanneer
Krachtenveld analyse maken (inzichtelijk maken welke stakeholders betrokken moeten worden)	Februari
Samen met partners en uitvoeringsdiensten ontwikkelen van een actieplan en uitvoeren impactanalyse. Partners worden in consultatiesessies geconsulteerd.	Februari – april 2019
Richtinggeven door het DO en UO	Maart 2019
Plan van aanpak vaststellen (UO/DO/PFHO).	Mei/juni 2019

2. Aanmelden voor Supranet Community en subsidie aanvragen

Wat	Wanneer
Aanmelden Supranet community	Februari 2019
Subsidie aanvragen	Maart 2019

3. Implementatie actieplan

Wat	Wanneer
Implementatie van het actieplan	Juni 2019 – december 2019

Betrokkenheid inwoners

Inwoners (ervaringsdeskundigen) worden via Samenkracht betrokken bij de ontwikkeling van het actieplan.

Betrokkenheid gemeenten

Gemeenten worden ambtelijk via de reguliere gremia (klankbordgroep, uitvoeringsoverleg en directieoverleg) betrokken. Waar gewenst en nodig volgen er specifieke themasessies over dit thema.

Betrokkenheid direct belanghebbenden

Partners worden in consultatiesessies geconsulteerd. Tevens vinden er afzonderlijke overleggen/verdiepingsgesprekken plaats.

Tijdsinvestering

Projectleider	16 uur per week
Projectmedewerkers	-

Financiën

De kosten voor projectleiding bedragen 16 uur per week x € 75 per uur x 42 weken = € 50.400. Wij stellen voor om deze kosten te onttrekken uit de reserve van de begroting Bescherming en Opvang. Bij een positief advies hierover van het portefeuillehoudersoverleg, volgen hierover voorstellen in de richting van het Algemeen Bestuur van de Regio.

Over de implementatie van het actieplan suïcidepreventie volgen nadere voorstellen. Bij 113 Suïcidepreventie wordt de ondersteuningsbijdrage van € 45.000 aangevraagd om het actieplan te effectueren. Dit bedrag wordt verwerkt in de begroting van het actieplan suïcidepreventie.

Aandachtspunten/randvoorwaarden

-

Actieplan Suïcidepreventie

Algemeen	
Aan	Portefeuillehouders Sociaal Domein
Van	Saloua Chaara
Datum	28 augustus 2018
Verspreiden	Ja
Kenmerk	

Inleiding

Op 11 juni 2018 heeft de gemeenteraad van Hilversum de motie 'Integrale Aanpak Suïcidepreventie' aangenomen. Via deze motie geeft de gemeenteraad van Hilversum het college de opdracht om via de Regio Gooi en Vechtstreek een actieplan suïcidepreventie op te stellen. Dit plan moet leiden tot een regionale en integrale structurele aanpak om suïcide in de Gooi en Vechtstreek te voorkomen.

Daarnaast heeft de voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs verzocht om een regionaal actieplan suïcidepreventie onder jongeren op te stellen om zelfdoding onder jongeren te voorkomen. De afgelopen tien jaar is er sprake van een aanzienlijke stijging in het aantal zelfdodingen onder jongeren. Onder de 15-20 jarigen zijn vergeleken met 2007 in 2017 ruim twee keer zoveel jongeren om het leven gekomen door zelfdoding. 28% van de overleden jongeren van 10-29 jaar overleed door suïcide¹.

Suïcide in Nederland: de feiten

In 2016 pleegden 1.894 mensen zelfmoord. Dit aantal is drie keer zo groot als het aantal jaarlijkse verkeersdoden:

1. Gemiddeld plegen er 5 mensen per dag zelfmoord in Nederland.
2. Gemiddeld 7 jongeren onder 20 jaar plegen per maand suïcide.
3. Gemiddeld komen er 40 mensen per dag op de spoedeisende hulp na een suïcide poging.
4. Van alle mensen die suïcide plegen, gaat het in 40% van de gevallen om mannen en vrouwen met een arbeidsongeschiktheid- of bijstandsuitkering. Verder vormen alleenwonende mannen tussen de 40 en 70 jaar een hoog risicogroep (55% van de mensen die suïcide pleegt is tussen de 40 en 65 jaar). Ook mensen die eerder in hun leven een suïcidepoging deden, hebben een verhoogd risico op suïcide later in hun leven.
5. Mensen met een bijstands of arbeidsongeschiktheidsuitkering plegen vijf keer vaker suïcide.
6. Jaarlijks hebben 27.500 nabestaanden van mensen die suïcide hebben gepleegd tot acht jaar verhoogd suïciderisico
7. Jaarlijks hebben 3.200 nabestaanden langdurig psychische klachten.
8. Suïcide pogingen leiden tot 1 miljoen gedupeerde treinreizigers, 25 miljoen operationele schade bij ProRail en de NS en 38 miljoen economische schade.
9. 28% van de overleden jongeren van 10-29 jaar overleed door suïcide. Hiermee is suïcide de meest voorkomende doodsoorzaak onder jongeren.

¹ Zie ook:

- <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp/Zelfdoding>
- <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/forse-toename-zelfdodingen-onder-jongeren-tegen-algemene-trend-in~b944285a/>
- <https://www.ad.nl/binnenland/bijna-dubbel-zoveel-zelfmoord-onder-jeugd-dertien-mogelijke-verklaringen~a632dc20/>

10. Een op de 15 jongeren heeft een depressie. Van de adolescenten die suicide plegen, lijdt 60-90% aan een depressieve stoornis.
11. Depressies komen bij 70% van de jongeren binnen 5 jaar terug. Depressieve klachten worden vaak niet gesignaleerd. Hierdoor krijgen kinderen niet de gepaste zorg.

Suicide in de Gooi en Vechtstreek

In 2015-2017 hebben 81 Inwoners uit de Gooi en Vechtstreek suicide gepleegd. De aantallen per gemeente zijn als volgt:

Gemeente	2015	2016	2017
Blaricum	1	1	2
Gooise Meren	2	7	3
Hilversum	10	15	7
Huizen	1	4	5
Laren	5	1	2
Weesp	3	3	2
Wijdmeren	2	2	3
Totaal	24	33	24

Stichting 113 suïcidepreventie

Stichting 113 Zelfmoordpreventie is de nationale organisatie voor de preventie van suïcide. 113 Zelfmoordpreventie wil door suïcide beter bespreekbaar te maken, de zorg te innoveren en door een intensieve samenwerking tussen partners in de keten te faciliteren, suïcide voorkomen. 113 Zelfmoordpreventie heeft een aanpak ontwikkeld die Regio's kunnen inzetten om zelfmoorden te voorkomen. Deze aanpak richt zich op vier pijlers:

1. Trainen van professionals in welzijnsorganisaties, op scholen en in het sociaal economische domein.
2. Suïcidepreventie in de huisartsenpraktijk door het trainen van medewerkers in het herkennen, diagnosticeren, bespreken en adequaat behandelen van suïcidaal gedrag. Ook worden samenwerkingsafspraken met ketenpartners gemaakt, waaronder het ziekenhuis en de GGZ instelling.
3. Focus op risicogroepen. In kaart brengen van de behoeften van en preventieve oplossingen voor specifieke groepen met een hoog risico op suïcidaal gedrag:
 - a. Mensen van middelbare leeftijd met een arbeidsongeschiktheids- of bijstandsuitkering;
 - b. Adolescenten en jong volwassenen (met een depressieve stoornis);
4. Publiekscampagne over suïcidaliteit in samenwerking met lokale media, met aandacht voor adequate berichtgeving.

Basis voor suïcidepreventie

Volgens 113 suïcidepreventie moeten de volgende aspecten minimaal beschikbaar/georganiseerd zijn in de lokale sociale en zorginfrastructuur om effectief aan suïcidepreventie te kunnen werken.

1. Suïcidepreventie vormt een bestuurlijk speerpunt met urgentie. Suïcidepreventie staat op de politieke agenda en er is bestuurlijk draagvlak voor effectieve suïcidepreventiemaatregelen.
2. Er is een goede samenwerking tussen regionale partnerorganisaties, waarbij alle organisaties zich mede-eigenaar van het probleem rond suïcide voelen, zien waar ze kunnen bijdragen en het belang van deelname van andere organisaties erkennen. In de regio is bereidheid te investeren in een gezamenlijk regionaal suïcidepreventie actieplan.
3. Binnen de regio is er sprake van voldoende menskracht en middelen om in te zetten op suïcidepreventie.
4. Huisartsen en andere uitvoerende professionals bij gemeenten en partners hebben voldoende kennis, de juiste attitude en vaardigheden om te signaleren dat iemand aan zelfmoord denkt

en zijn in staat om suïcide bespreekbaar te maken en te verwijzen naar de juiste zorg en ondersteuning.

5. De lokale situatie is geanalyseerd en de risicogroepen zijn in beeld.
6. Onder de risicogroepen wordt er actief gemonitord en risicogroepen worden proactief bereikt.
7. Via verschillende communicatiemiddelen (denk aan brochures, video's, events en sociale media) en de inzet van lokale media (kranten, radio- en televisiezenders) wordt suïcidepreventie in de regio periodiek onder de aandacht gebracht.

Wanneer gemeenten werken aan een gezamenlijk actieplan suïcidepreventie, is het raadzaam om de focus in de eerste instantie op in ieder geval bovenstaande randvoorwaarden te leggen.

Ondersteuning van 113 Zelfmoordpreventie bij het opstellen en implementeren van een actieplan

113 Zelfmoordpreventie biedt ondersteuning aan gemeenten en regio's die werk willen maken van suïcidepreventie. Dit doet 113 Zelfmoordpreventie door:

1. Inhoudelijk en procesmatig te ondersteunen bij de ontwikkeling van het actieplan suïcidepreventie. Hieronder valt bijvoorbeeld ook het analyseren van de lokale situatie en het op basis hiervan formuleren van doelen, ambities en maatregelen die worden verwerkt in het actieplan suïcidepreventie.
2. Het bieden van communicatieadvies.
3. Een ondersteuningsbijdrage te leveren van € 45.000 voor tweejaarlijkse deelname.
4. Een sessie met de Argumentenfabriek aan te bieden om te komen tot een regionale analyse en een concreet en actiegericht werkplan;
5. Toegang tot het 113 Change lab te verstrekken aan deelnemende regio's. Dit is een door 113 ingerichte leeromgeving voor de regionale kwartiermakers/professionals. Voor elke regio zijn vier plekken gereserveerd. Er zijn vier tot zes bijeenkomsten per jaar, waar met experts relevante thema's worden besproken;
6. Landelijke inspiratiebijeenkomsten en uitwisselingsbijeenkomsten voor alle regio's te organiseren.
7. Een helpdesk, toolkit en website met voorbeelden en formats voor onder meer probleemanalyse, suïcidepreventie actieplan, interventies, regionale publiekscampagne, handreikingen.

Gemeenten die gebruik maken van de ondersteuning van 113 Zelfmoordpreventie treden toe tot de zogenaamde Supranet Community. Dit is een regionaal netwerk dat minimaal bestaat uit vertegenwoordigers van de GGD, POH GGZ, GGZ crisisdienst en het wijkteam/UWV.

Actieplan suïcidepreventie

Wanneer het directieoverleg gezamenlijk wil optrekken bij het opstellen van een actieplan suïcidepreventie, dan adviseren wij om in te stemmen met de volgende opdracht:

Actieplan suïcidepreventie	
Beschrijving	Gemeenten willen voorkomen dat inwoners radeloos suïcide plegen. Gemeenten willen suïcides voorkomen, door suïcide bespreekbaar te maken, de signalering van suïcide te versterken, de samenwerking van relevante partners in de keten te verbeteren, risicogroepen goed in beeld te hebben en proactief te bereiken en door stevig in te zetten op tijdige en passende hulp voor inwoners met suïcidaal gedrag. Dit doen gemeenten door effectieve maatregelen uit te werken in een actieplan suïcidepreventie en dit actieplan te effectueren.
Wat willen we bereiken?	1. Het aantal suïcides in de Gooi en Vechtstreek terugdringen. 2. Tijdige en passende hulp voor inwoners met suïcidaal gedrag.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Het samen met partners in de keten opstellen van een actieplan suïcidepreventie. Dit plan moet concrete en haalbare maatregelen bevatten

	<p>die leiden tot minder suïcides in de Gooi en Vechtstreek en maximaal aansluiten bij bestaande lokale initiatieven en de bestaand infrastructuur van zorg en welzijn in de Gooi en Vechtstreek. Het actieplan bevat tevens een implementatieplan en impactanalyse.</p> <p>2. Deelnemen aan de Supranet Community van 113 Suïcidepreventie en de ondersteuningsbijdrage van € 45.000 aanvragen.</p> <p>3. Na vaststelling van het plan zoals genoemd onder 1, het actieplan implementeren.</p>
Start en einddatum:	Februari 2019– december 2019
Inzet capaciteit	Projectleider: 16 uur per week Klankbordleden: 4 uur per maand
Financiering:	<p>1. De kosten voor projectleiding bedragen 16 uur per week x € 75 per uur x 42 weken= € 50.400. Wij stellen voor om deze kosten te onttrekken uit de reserve van de begroting Bescherming en Opvang. Bij een positief advies hierover van het portefeuillehoudersoverleg, volgen hierover voorstellen in de richting van het Algemeen Bestuur van de Regio.</p> <p>2. Over de implementatie van het actieplan suïcidepreventie volgen nadere voorstellen. Bij 113 Suïcidepreventie wordt de ondersteuningsbijdrage van € 45.000 aangevraagd om het actieplan te effectueren. Dit bedrag wordt verwerkt in de begroting van het actieplan suïcidepreventie.</p>
Uitvoering door:	Regio Gooi en Vechtstreek (RVE's Sturing en GGD) i.s.m. gemeenten.